

Síťová hra - Lodě

KIV/UPS - Semestrální práce

student: Petr Vondrovic studijní číslo: A20B0273P

email: vondrp@students.zcu.cz

datum: 19. 11. 2022

1 Pravidla hry

Lodě, popřípadě Námořní bitva je hra pro dva hráče, ve které je cílem potom všechny lodě soupeře. Oba hráči mají vlastní herní pole o velikosti 10x10 na němž jsou rozmístěny jejich lodě různých velikostí.

Lodě mohou být rozmístění pouze vodorovně nebo horizontálně. Je tedy vyloučeno umístění úhlopříčné nebo jinak šikmé. Lodě se navzájem nesmí překrývat a vzájemně se dotýkat a to ani rohem. Během hry se pozice lodí nemění.

Při hře se účastnící střídají ve "střelbě" na jednotlivá pole protivníka, který oznámí zda došlo nebo nedošlo k zásahu, popřípadě zda byla loď zásahem potopena. Byla-li loď potopena je její okolí označeno jako minutí.

Hra končí, když jeden z hráčů přijde o celou flotilu.

2 Implementace programu

Kromě implementace hry podle specifikovaných pravidel obsahuje hra systém místností. Místnost vytvoří jeden z hráčů a jakmile se k němu připojí protivník hra započne. Každá místnosti má své identifikační číslo a hráči mohou získat jejich seznam, který obsahuje jména hráčů v místnosti.

Dojde-li ke ztrátě spojení nebo odpojení se, je stav hry a klienta stále k dispozici a uživatel se může připojit zpět.

i mapuje čísla deskriptoru ke klientovi, aby dokázal identifikovat kontext uživatele.

3 Komunikační protokol

Komunikační protokol je nešifrovaný a textový. Je tak zajištěna jeho srozumitelnost pro vývoj, testování a kontrolu. Zprávy jsou dělené na 4 druhy a to žádosti, potvrzovací, datové a chybové. Žádosti odesílá klient a přijíma server, zatímco u ostatních typů zpráv je to naopak.

Zprávy protokolu využívají k dělení jednotlivých parametrů zpráv středník (;). Každá zpráva je na samostatném řádku, jsou tedy zakončené znakem (\n);

3.1 Stav uživatele

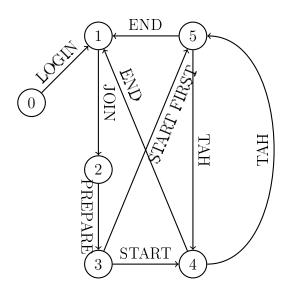
Klient se může nacházet v jednom z několika stavů. Na základě stavu se odvozeno, které akce mohou být prováděny.

Seznam stavů:

- 0 Nepřihlášený
- 1 V lobby
- 2 V místnosti
- 3 Ve hře připravuje hrací plochu
- 4 Ve hře čeká
- 5 Ve hře na rahu

3.2 Stavový diagram

Všechny stavy se mohou dostat do nepřipojeného/nepřihlášeného stavu.

Obrázek 1: Stavový diagram

3.3 Chybové kódy

- 1. Interní chyba
- 2. Špatný formát zprávy
- 3. Špatný formát uživatelského jména
- 4. Uživatelské jméno je zabrané
- 5. Neplatný stav uživatele
- 6. Místnost je plná
- 7. Místnost je nedostupná (nebyla nalezena)
- 8. Mimo rozsah herního plánu
- 9. Už zasažené pole
- 10. Neplatné umístění lodě
- 11. Neplatný identifikátor lodě

3.4 Skupiny zpráv

3.4.1 Navázání spojení

"connected" zpráva serveru zaslaná při úspěšném navázání spojení klienta se serverem.

Zpráva serveru:

connected

3.4.2 Připojení

Po úspěšném navázání spojení se klient může přihlásit. Přihlašování probíhá příkazem "login_req;(name)". Server může odpovědět buď s "login_ok;(name);(state)" nebo s "login_err;(error_code)". Na základě stavu se hráč připojí buď do lobi nebo hry/místnosti z níž odešel (při spadnutí klienta).

Pokud připojení selže je serverem ukončeno spojení s klientem.

```
Požadavek klienta:
login_req; (name)
Možné odpovědi serveru:
login_ok; (name); (state)
login_err; (error_code)
```

(name) - jméno, kterým se klient přihlašuje(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)

3.4.3 Vytvoření místnosti

Žádost o vytvoření místnosti se provádí pomocí zprávy "room_create_req". Server může vytvoření místnosti buď potvrdit nebo ohlásit chybu.

```
Požadavek klienta:
```

```
room_create_req
Možné odpovědi serveru:
room_create_ok
room_create_err;(error_code)
```

(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)

3.4.4 Seznam místností

Pro připojení do místnosti je třeba získat její identifikační číslo na nějž se klient ptá příkazem "room_list" a je mu odpovězeno zprávou "room_list_data;(id1);(name1);..." za níž se nachází dvojice identifikátoru místnosti a hráče, který v ní čeká.

Požadavek klienta:

```
room_list
Možné odpovědi serveru:
```

```
room_list_data;(id1);(name1);(id2);(name2)...
room_list_err|(error_code)
```

```
(idX) - identifikátor místnosti - nezáporné celé číslo
(nameX) - jméno uživatele, který je aktuálně v místnosti
(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)
```

3.4.5 Připojení do místnosti

S identifikátorem místnosti se klient může přihlásit příkazem "room_join_req;(room_id)". Povedlo-li se připojení dostanu klient zprávu s jménem protivníka "room_join_ok;(opp_name)". Hráč čekající v místnosti dostane zprávu s jménem připojeného uživatele "room_join_opp;(name)".

Požadavek klienta:

room_join_req;(id)

Možné odpovědi serveru:

room_join_ok;(opp_name)

room_join_err;(error_code)

Zprávy protihráči: room_join_opp; (name)

(id) - identifikátor místnosti - nezáporné celé číslo

(opp_name) - jméno protihráče, který je v místnosti

(name) - jméno připojujícího protihráče

(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)

3.4.6 Odejít z místnosti

Z místnosti nebo ze hry se dá odejít příkazem "room_leave_req". Server odpoví potvrzením nebo s chybou "room_leave_err;(error_code)". Je-li ve hře nebo v místnosti oponent, dostane zprávu o odpojení protihráče "room_leave_opp". Odešel-li hráč během hry, hra skončí.

Požadavek klienta:

room_leave_req

Možné odpovědi serveru:

room_leave_ok

room_leave_err;(error_code)

Zprávy protihráči:

room_leave_opp;(name)

(name) - jméno odpojeného protihráče

(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)

3.4.7 Vstup do hry

Po té co se do místnosti připojí oba hráči dostanou od serveru zprávu "game_conn". Tato zpráva značí, že oba hráči nyní přejdou do fáze přípravy hry.

Zpráva serveru:

game_conn

3.4.8 Herní plocha připravena

Po vstupu do hry oba hráči v rámci klienta rozmístí své lodě. Po dokončení rozmisťování lodí pošlou serveru zpráv, že jsou připraveni spolu s se svou hrací plochou. Plocha je ve formě řetězce tvořen dvěma typy znaků – E (prázdno) a číslice v rozsahu 0 až 6 jakožto symboly jednotlivých lodí. Příkaz je "game_prepared;(EEE00EEEEE...)". Je-li vše v pořádku odpoví server se zprávou "game_prepared_ok". Při chybě obdrží klient zprávu "game_prepared_err;(error_code)".

Jsou-li obě hrací plochy připraveny pošle navíc jednomu z hráčů zprávu "game_play" značící začátek hry.

Požadavek klienta:

```
game_prepared; (EEE00EEEEE...)

Možné odpovědi serveru:
game_prepared_ok
game_prepared_err; (error_code)
game_play

(name) - jméno odpojeného protihráče
(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)
```

Poznámka: Informace o lodí jsou zaslány v podobě jejich identifikátorů, protože ten pomáhá serveru a klientovi označit okolí lodě při jejím zničení.

3.4.9 Střelba

Příkaz vystřelit na danou pozici "game_fire_req;(x);(y)". Bylo-li vystřeleno na pozici v platném rozsahu, která ještě zasažena nebyla, dostane klient od serveru zprávu "game_fire_ok;(x),(y),(status);(ship_destroyed)". Ta hráče informuje o stavu zasažené pozice a zda byla zničena.

V opačném případě dostanou zprávu chybovou "game_fire_err;(error_code)". Při úspěchu dostane protihráč informaci o zasaženém poli "game_opp_fire;(x);(y);(status);(ship_destroyed)".

```
Požadavek klienta:
```

```
game_fire_req;(x);(y)
Možné odpovědi serveru:
game_fire_ok;(x),(y),(status);(ship_destroyed)
game_fire_err;(error_code)
Zprávy protihráči:
game_opp_fire;(x);(y);(status);(ship_destroyed)

(x) - x-ová souřadnice
(y) - y-ová souřadnice
(status) - stav zasaženého pole - H (loď zasažena), M (minul)
(ship_destroyed) - 0 - loď žije, 1 - loď zničena
(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)
```

3.4.10 Informace o hře

Pro potřeby znovu připojení nebo synchronizace dat při chybě může klient vyslat žádost "game_info_req". Server vrátí chybovou zprávu "game_info_err;(error_code)" nebo herní data obsahující stav klientova a protivníkova herního pole "game_info_data;(client_status); (client_board);(opp_name);(opp_board)".

```
Požadavek klienta:
```

```
game_info_req
Možné odpovědi serveru:
game_info_data;(client_status);(client_board);(opp_name);(opp_board)
game_info_err|(error_code)

(client_status) - status klienta (viz. Stavový diagram)
(opp_name) - jméno protihráče
```

(client_board) - řetězcová reprezentace klientova hracího plánu. Obsahuje symboly E - prázdné pole, H - zasažená loď, M - zasažené prázdné pole a číslice od 0 do 6 symbolující jednotlivé lodě.

(opp_board) - řetězcová reprezentace protivního hracího plánu. Obsahuje symboly E - prázdné pole, H - zasažená loď a M - zasažené prázdné pole.

(error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)

3.4.11 Ukončení hry

Zprávu zasílá server klientům s parametrem jména vítěze.

Zpráva serveru:

game_end;(winner_name)

winner_name - jméno vítěze

3.4.12 Odpojení

Příkaz s žádostí o odpojení od serveru je "logout_req". Server odpoví buď s "logout_ok", případně s chybou "logout_err;(error_code)".

Požadavek klienta:

logout_req

Možné odpovědi serveru:

logout_ok

logout_err;(error_code)

Zprávy protihráči:

room_leave_opp;(name)

(name) - jméno odpojeného spoluhráče (error_code) - identifikační číslo chyby (viz. Chybové kódy)

4 Implementace serveru

Server je implementovaný v programovacím jazyce C. Pro realizace paralelního serveru je použita funkce select, zbytek serveru je realizován v jednom vlákně. Server je tvořen strukturama pro jednotlivá připojení a data ukládá do datových struktur. Například jednolitvé místnosti/hry mají přiřazené identifikátor, kterým jsou rychle získatelné z array listu. Uživatelé jsou ukládány v hashmapě, kde je lze rychle vyhledat pomocí jejich jména.

Informace o činnostech serveru jsou zasílána na výstup a do souboru trace.log se ukládají trasovací informace. Po ukončení serveru za pomocí signalu (např. CTRL + C) je vytvořen soubor stats.txt, kde jsou uloženy statistické údaje o činnosti serveru.

4.1 Popis složek a jednotlivých souborů

4.1.1 main.c/h

Soubor funkcí se stará o vstup do programu inicializaci základních struktur, a procesování jednotlivých zpráv.

4.1.2 Složka structures

Ve složce se nachází výše zmíněné datové struktury array listu a hashmapy.

4.1.3 Složka game

Ve složce game se nachází soubory ship.c/h a shipsGame.c/h. Ty slouží jakožto modely lodí a hry/místnosti a funkce sloužící k jejich nastavení.

4.1.4 Složka communication

Složka obsahuje soubory starající se o obsluhu připojení.

server.c/h se stará o udržování informací napříč dalšími funkcemi, obsluhuje nová připojení a odpojuje ty ukončující.

Soubor client.c/h obstarává nastavení klienta.

commands.c/h obsahuje seznam všech očekávajících příchozích zpráv a jejich obsluhu. V souboru errors.h se nachází přehled definovaných chybových stavů.

5 Implementace klienta

Klient je implementovaný v jazyce Java ve verzi 11, s použitím grafické knihovny JavaFX.

5.1 Rozdělení

Aplikace je implementovaná pomocí MVC modelu (model, view, controller). View vrstva se nachází ve složce resources a skládá se z fxml souborů jednotlivých oken aplikace. Ve vztahu 1 ku 1 se ve složce controller se nachází kontrolery oken, které se starají o propojení pohledů s modely.

Seznam oken:

- Connection okno sloužící k navázání spojení se serverem a připojení se
- Lobby lobby, ve kterém mohou uživatelé podat žádost o vytvoření nové místnosti nebo se připojit do místnosti jiného hráče
- Room místnost, v níž hráč po jejím vytvoření čeká než se připojí protihráč.
- Game okno v němž se odehrává hra. V horní části se nachází jméno hráče a protihráče společně s tlačítkem Ready, sloužící k odeslání připraveného hracího pole. V pravé části okna se nachází textová oblast v níž se nachází zprávy o průběhu hry (+ připojení/odpojení protihráče a další informace). Ve středu obrazovky leží vlevo hráčovo herní plocha a vpravo od ní plocha protihráče.
- Result okno zobrazující se po skončení hry obsahující jméno vítěze.

Modely jsou rozdělené do modelů připojení a hry.

5.2 Modely připojení

5.2.1 Reciever

Třída reprezentuje samostatné vlákno, uzavřené v nekonečné smyčce. Vlákno přijímá zprávy ze serveru. A posílá je na zpracování třídě MessageHandler.

5.2.2 MessageHandler

Instance třídy obsluhuje jednotlivé možné zprávy ze serveru a vykonává jejich obslužné akce. Pokud počet po sobě jdoucích zpráv, které neodpovídají žádné zprávě, překročí nastavenou mez, klient se od serveru odpojí.

5.2.3 Ostatní

- ConnectionModel obsahuje Socket použitý k připojení a ke komunikaci se serverem
- Room instance místnosti
- Stats přepravka statistik o připojení (počet poslaných/přijatých zpráv a bajtů)

5.3 Modely hry

5.3.1 GameModel

Obsahuje data herních ploch, informaci o vítězi a současný stav hry. Nachází se zde metody sloužící k inicializaci herních plánů, rozmístění lodí a obstarání zasažení pole herního plánu.

5.3.2 GameBoard

Grafická reprezentace herního plánu zobrazující data z GameModel.

5.3.3 Ostatní

- Position přepravka 2D pozice
- GameStatus enum možných stavů hry, každý stav má přiřazené identifikační číslo
- SquareStatus enum stavů jednotho čtverce herního pole
- ShipType enum typu lodí obsahující jejich možné různé délky
- Player reprezentuje hráče
- Ship reprezentace lodě uchovávající pozici prvního políčka lodi, informaci je-li loď položena vertikálně, zda je s lodí manipulováno a její identifikační číslo (id).
- Square datové reprezentace jednotlivých čtverců, ze kterých se skládá herní plocha. Obsahuje své souřadnice, stav SquareStatus a popřípadě odkaz na loď Ship nacházející se v poli.

5.4 Hlavní a pomocné třídy

Zbývající třídy jsou buď pomocné nebo hlavní/řídící třídy aplikace.

5.4.1 App

Třída reprezentující grafickou aplikaci, zároveň se jedná o třídu s návrhovým vzorem jedináček, má tedy přístupnou jednu svou instanci. Instance shlukuje odkazy na jednotlivé moduly aplikace. Server je doplněn o sbírání stručných statistik přenosů. Statistika je přístupná z pohledu lobby.

5.4.2 Ostatní

- Main spouštěcí třída aplikace, která volá App
- SceneEnum enum jednotlivých možných scén (oken) aplikace
- AlertFactory třída užívaná k posílání chybových zpráv

6 Uživatelská dokumentace

6.1 Překlad serveru

Pro překlad serveru je potřeba nástroj cmake, make a překladač gcc. Nejprve vygenerujeme soubor makefile zadáním příkazu cmake -B ./build/. Přejdeme do adresáře build příkazem cd build a v něm spustíme překlad programu příkazem make. Po dokončení operace by měl být vytvořen v adresáři build soubor server.

6.2 Spuštění serveru

Pro překladu programu se vyskytujeme v adresáři /server/. Pro build aplikace je používán nástroj CMake, jenž vytvoří příslušný Makefile.

```
Použijeme tedy příkaz: cmake -B ./build/
```

Přemístíme se do adresáře build/ (cd build) a provedeme sestavení spustitelného souboru příkazem make, který vytvoří spustitelný soubor server.

Pro spuštění serveru potřebujeme znát číslo portu služby, například 9123. Server s tímto portem spustíme příkazem:

```
./server -p 9123 nebo ./server --port 9123
```

V případě kdy uvedeme neplatnou hodnotu portu - tedy nečíselnou hodnotu, číslo menší než 1 nebo větší než texttt65535 dojde k nastavení defaultní hodnoty portu 9123

Program můžeme spusti i s několika nepovinnými parametry:

- Maximální počet místností: -r 15 nebo --rooms 15 (defaultní hodnota 10)
- Maximální počet uživatelů: -pl 30 nebo --players 30 (defaultní hodnota 20) Výsledné hodnoty parametrů se vypíšou do konzole.

6.3 Překlad a spuštění klienta

Klient se spouští pomocí služby gradle. Program se přeloží, sestaví a spustí příkazem ./gradlew run použitým ve složce client.

7 Závěr

Server a klient spolu komunikují na popsaném protokolu a je přes něj realizovaná síťová hra. Program ošetřuje nevalidní zprávy, reaguje na výpadky a běží stabilně. Požadavky na práci jsou splněny.